

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH

poslankýň Národnej rady Slovenskej republiky

Eriky Jurinovej, Soni Gaborčákovej, Silvie Shahzad a Anny Verešovej

k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

(tlač 243)

Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa mení a dopĺňa takto:

1. V Čl. I sa vkladá nový bod 2, ktorý znie:

„2. V § 18 ods. 1 písm. c) sa za slovo „predpisu“ vkladajú slová „okrem príjmu prijatého v rámci plnenia vyživovacej povinnosti podľa osobitného predpisu^{15a)} a obdobného plnenia poskytovaného zo zahraničia“.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 15a znie:

„^{15a)} Napríklad zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Cieľom tejto úpravy je vyňať plnenie vyživovacej povinnosti a obdobné plnenie poskytované zo zahraničia z príjmu, ktorý sa považuje za príjem na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu. Za týmto zámerom je potrebné upraviť príslušné ustanovenie zákona tak, aby sa príjmy uvedené v § 9 ods. 1 písm. f) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov nepovažovali za príjmy na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu. Máme za to, že zahrnutím plnenia vyživovacej povinnosti medzi príjmy na posudzovanie príjmu pre účely kompenzácie umocňujeme zhoršenú životnú situáciu posudzovaného a znevýhodňujeme ba trestáme ho tým, čo sám ovplyvniť nemohol a sám nespôsobil (rozchod rodičov, partnerov).

2. V Čl. I bode 2 v § 18 ods. 3 písm. i) sa na konci pripájajú tieto slová: „sirotský dôchodok^{25a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 25a znie:

„^{25a)} § 76 a § 77 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.“.

Odôvodnenie:

Účelom tejto právnej úpravy je dosiahnuť, aby sa poberanie sirotského dôchodku vyplácaného zo starobného dôchodkového sporenia nepovažovalo za príjem pri posudzovaní príjmu pre účely kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia. Sirotský dôchodok sa tak nebude považovať ani za dodatočne vyplatený príjem podľa § 45 ods. 11 zákona. Máme za to, že zahrnutím sirotského dôchodku medzi príjmy na posudzovanie príjmu pre účely kompenzácie umocňujeme zhoršenú životnú situáciu posudzovaného a znevýhodňujeme ba trestáme ho tým, čo sám ovplyvniť nemohol a sám nespôsobil (smrť rodiča).

3. V Čl. I sa vkladá nový bod 6, ktorý znie:

„6. V § 18 ods. 12 sa na konci pripája táto veta: „Pri prehodnocovaní príjmu a pri rozhodovaní o peňažných príspevkoch na opatrovanie sa neprihliada na zmeny podmienok, v dôsledku ktorých dôjde k zmene výšky príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku podľa osobitného predpisu^{29a)} v kalendárnom roku, za ktorý sa prehodnocuje príjem podľa odseku 8, ak zmena týchto podmienok vyplýva z osobitných predpisov.^{29b)}““.

Poznámky pod čiarou k odkazom 29a a 29b znejú:

„^{29a)} § 65 až § 69a a § 70 až § 73 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{29b)} Napríklad § 293dq zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 285/2016 Z. z.“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

V niektorých prípadoch sa javí ako nespravodlivé, ak k zníženiu peňažného príspevku na opatrovanie podľa § 40 ods. 12 dôjde len preto, že sa príjem osôb bez ich vlastného pričinenia navýši o určitú sumu, pričom k tomuto zvýšeniu dochádza na základe všeobecne záväzných právnych predpisov, ako napr. valorizácia dôchodkov. Preto sa spresňuje, že pri prehodnocovaní príjmu, avšak výlučne tých osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré sú poberateľmi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, sa na účely jeho prehodnotenia podľa § 18 ods. 8 zákona nebude na takéto vonkajšie faktory zvýšenia ich príjmu (t.j. dôchodku) prihliadať a príspevok zostane rovnaký. Táto zmena je nastavená tak, že za nezmenené podmienky sa považuje iba zmena výšky dôchodkovej dávky o valorizáciu. Na iné typy príjmov a ich zmeny sa táto úprava nevzťahuje.

4. V Čl. I bode 10 v § 40 ods. 7 sa slová „125 %“ nahrádzajú slovami „179,22 %“ a slová „162,1 %“ sa nahrádzajú slovami „216,32 %“.

Odôvodnenie:

Cieľom predloženého pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu je prostredníctvom zvýšenia príspevku na opatrovanie na sumu čistej minimálnej mzdy snaha o aspoň čiastočné zvýšenie životnej úrovne osôb opatrujúcich ťažko zdravotne postihnuté osoby, čím sa nepriamo zlepši aj životná úroveň opatrovaných ťažko zdravotne postihnutých osôb. Takouto právnou úpravou sa zvyšuje príspevok na opatrovanie až na sumu čistej minimálnej mzdy, ktorá je v súčasnosti vo výške 355,01 €, pri zachovaní súčasného modelu zvyšovania príspevku na opatrovanie odvíjajúceho sa od sumy životného minima.

5. V Čl. I bode 11 v § 40 ods. 8 sa slová „112,01 %“ nahrádzajú slovami „166,23 %“ a slová „152,83 %“ sa nahrádzajú slovami „207,05 %“.

6. V Čl. I bode 12 v § 40 ods. 9 sa slová „158,39 %“ nahrádzajú slovami „212,61 %“.

Odôvodnenie:

Ide o legislatívno-technicky úpravy percentuálnych sadzieb výpočtu príspevku na opatrovanie v závislosti od sumy životného minima v dôsledku zvýšenia tejto hodnoty na čistú mzdu v bode 4 tohto pozmeňujúceho návrhu.

7. V Čl. I bode 13 v § 40 ods. 12 sa slová „1,7 násobok“ nahrádzajú slovom „1,8 násobok“.

Odôvodnenie:

Touto zmenou sa navrhuje upraviť ochranu príjmov opatrovaného, ktorá je v súčasnosti stanovená na 1,4 násobok sumy životného minima. V praxi takto nastavená ochrana príjmu spôsobuje zníženie príspevku na opatrovanie, a tým reálneho príjmu, alebo stratu nároku na opatrovanie, pričom životná úroveň opatrovaného i opatrovateľa sa týmto ustanovením len zhoršuje.

V dôsledku vyššie uvedeného sa teda navrhuje zvýšiť základnú výšku peňažného príspevku na opatrovanie pre opatrovateľov v produktívnom veku. Zvýšenie príspevku na opatrovanie na sumu čistej minimálnej mzdy (bod 4, 5 a 6 tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu) by nemalo význam, ak by sa primerane nezmiernilo obmedzenie, ktoré v súčasnosti limituje výšku príspevku na opatrovanie.

Priemerná výška vyplácaných „plných“ invalidných dôchodkov k 31. augustu 2016 bola podľa štatistík Sociálnej poisťovne vo výške 353,68 € mesačne. Nižší koeficient ako 1,8 by neprimerane finančne znevýhodnil tých opatrovateľov, ktorí z hľadiska výšky priznaného invalidného dôchodku opatrujú „lepšie zabezpečené“ ťažko zdravotne postihnuté osoby. Takto nastavený koeficient by mal ochrániť príspevok na opatrovanie najpočetnejšej skupine opatrovateľov.

8. V Čl. I sa za bod 13 vkladá nový bod 14, ktorý znie:

„14. § 40 sa dopĺňa odsekom 25, ktorý znie:

„(25) Ak v kalendárnom roku, za ktorý sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie, nedôjde k zmene výšky príjmu fyzickej osoby, výška peňažného príspevku na opatrovanie podľa odsekov 7 až 9 nemôže byť nižšia ako suma peňažného príspevku na opatrovanie vyplatená v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa príspevok na opatrovanie poskytuje; ak by suma peňažného príspevku na opatrovanie mala byť podľa odsekov 7 až 9 nižšia, vyplatí sa v rovnakej výške ako za predchádzajúci kalendárny rok.“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa, aby peňažný príspevok na opatrovanie, ktorý patrí medzi opakované peňažné príspevky na kompenzáciu, nemohol byť vyplatený v nižšej sume ako v sume vyplatennej za predchádzajúci rok. Takýmto opatrením sa zabráni zníženiu sumy tohto peňažného príspevku, ak sa aj naďalej nebude zvyšovať životné minimum, na ktoré je tento peňažný príspevok na opatrovanie naviazaný (životné minimum sa nezvýšilo od roku 2013). Samozrejme, podmienkou vyplatenia rovnakej sumy peňažného príspevku na opatrovanie je to, že fyzickej osobe poberajúcej tento príspevok sa nezmenia posudzované príjmy.

